

Hilkka Kemppi kesk ym.

Kirjallinen kysymys terapiapalveluiden saatavuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Kela julkaisi kilpailutusehtonsa 2027 alkavalle kaudelle vaativasta lääkinnällisestä kuntoutuksesta helmikuun alussa. Terapiaa hankitaan kilpailutuksessa allasterapiaan, fysioterapiaan, kuvataidepsykoterapiaan, musiikkiterapiaan, neuropsykologiseen kuntoutukseen, perheterapiaan, puheterapiaan, psykoterapiaan, ratsastusterapiaan ja toimintaterapiaan.

Useimpiin näistä palveluista on osoitettu leikkauksia, jotka vaikuttavat merkittävästi kilpailutuksessa pärjäävien palveluntarjoajien toimeentuloon. Esimerkiksi puheterapiaan kohdistuu kaksi leikkausta, jotka romahduttavat alanharjoittajan ansioita jopa 30 prosentilla.

Kelan kilpailutuksessa tapahtuvat muutokset ovat alan näkökulmasta suuria ja painoarvo vähäinen. Kilpailutuksen myötä vain hinta ratkaisee ja kotikäyntilisiä pienenee oleellisesti. Kela tulee siis muuttamaan kaikkien kuntoutusmuotojen osalta kulurakennetta ja alentamaan matkakuluista maksettavan korvauksen.

Työ sisältää pitkiäkin ajomatkoja, jotta erityistä osaamista vaativat asiakkaat saavat tarvitsemaansa palvelua. Tällaista erityisosaamista voivat olla esimerkiksi autismikirjolla olevien asiakkaiden hoito, varsinaiset oireyhtymät, monivammat tai syömisen ja juomisen vaikeudet.

Kun Kelan uudessa mallissa asiakasmäärää pitää lisätä, terapeutit joutuvat valitsemaan asiakkaansa läheltä. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että sivukyliä asiakkaat jäävät ilman terapiaa, koska työaika ei taivu pitkiin välimatkoihin. Pahimmillaan pienten lasten hoitamattomuus voi johtaa syrjäytymiseen ja toimintakyvyn heikkenemiseen pidemmällä aikajänteellä. Huomionarvoista on myös se, että useilla alueilla jonot terapiaan ovat hyvinkin pitkiä.

Kelan uusi malli vaikuttaa negatiivisesti paitsi asiakkaiden palvelunsaantiin myös naisvaltaisen alan osaajien toimeentulon alenemiseen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että vaikean lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut ovat jatkossakin saatavilla kaikille, ja

Kirjallinen kysymys KK 55/2026 vp

mitä osin Kelaan kohdistuneet leikkaukset ovat vaikuttaneet kilpailutuksen sisällön muutoksiin?

Helsingissä 26.2.2026

Hilkka Kemppi kesk
Antti Kurvinen kesk
Eeva Kalli kesk
Eerikki Viljanen kesk
Tuomas Kettunen kesk
Jouni Ovaska kesk
Vesa Kallio kesk
Olga Oinas-Panuma kesk
Mikko Polvinen kesk
Hanna-Leena Mattila kesk
Hanna Kosonen kesk
Anne Kalmari kesk
Mika Lintilä kesk
Markus Lohi kesk
Petri Honkonen kesk
Hanna Räsänen kesk
Mauri Kontu kesk
Mika Riipi kesk
Timo Mehtälä kesk
Mikko Savola kesk